

JUDr. ROBERT PELIKÁN, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne
Čj. MSP-710/2014-OD-SPZ/5
Počet listů: 3
Přílohy: 1

**Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno**

Věc: obv. Ing. F. P. a P. P. - stížnost pro porušení zákona

Příloha: trestní spis Okresního soudu v Rokycanech sp. zn. 1 T 113/2012

Podle § 266 odst. 1 trestního řádu podávám ve prospěch obviněných Ing. F. P. a P. P.

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení Krajského soudu v Plzni č.j. 8 To 379/2014-1239 ze dne 11.8.2014, kterým byla podle § 148 odst. 1 písm. b) trestního řádu zamítnuta jako opožděně podaná stížnost obviněných F. P. a P. P., směřující proti usnesení Okresního soudu v Rokycanech č.j. 1 T 113/2012-1198 ze dne 7. 7. 2014, jímž byl zamítnut návrh jmenovaných na povolení obnovy řízení v trestní věci vedené u Okresního soudu v Rokycanech sp. zn. 1 T 113/2012.

Usnesením Okresního soudu v Rokycanech č.j. 1T 113/2012-1198 ze dne 7. 7. 2014 byl podle § 283 písm. d) trestního řádu zamítnut návrh obviněných Ing. F. P. a P. P. na povolení obnovy řízení v trestní věci vedené u Okresního soudu v Rokycanech pod sp. zn. 1 T

113/2012, neboť nebyly pro takový postup splněny zákonné podmínky uvedené v ust. § 278 odst. 1 trestního řádu.

Citované rozhodnutí nalézacího soudu bylo vyhlášeno ve veřejném zasedání konaném dne 7. 7. 2014 za přítomnosti státního zástupce, obou obviněných i jejich společného obhájce Mgr. F. B. Po vyhlášení usnesení, jeho odůvodnění a poučení o právu o opravném prostředku státní zástupce prohlásil, že se vzdává práva stížnosti, přičemž oba obvinění do protokolu uvedli, že si ponechávají lhůtu. Písemné vyhotovení tohoto rozhodnutí bylo podle potvrzení o dodání a doručení do datové schránky obhájci obviněných doručeno dne 11. 7. 2014 (viz č. l. 1198 verte tr. spisu), obviněnému F. P. bylo doručeno podle dodejky do vlastních rukou dne 24. 7. 2014 a obviněnému P. P. rovněž do vlastních rukou podle dodejky dne 15. 7. 2014.

Proti rozhodnutí Okresního soudu v Rokycanech ze dne 7. 7. 2014 č. j. 1 T 113/2012-1198, kterým byl zamítnut návrh jmenovaných na povolení obnovy řízení, podali oba obvinění prostřednictvím svého obhájce dne 14. 7. 2014 blanketní stížnost, která byla podle otisku podacího razítka poštovního úřadu na obálce téhož dne odevzdána k přepravě a následně dne 22. 7. 2014 bylo nalézacímu soudu doručeno její odůvodnění.

Usnesením ze dne 11. 8. 2014 Krajský soud v Plzni pod č.j. 8 To 379/2014-1239 v neveřejném zasedání stížnost obviněných F. P. a P. P. podle § 148 odst. 1 písm. b) trestního řádu zamítl jako opožděně podanou.

Krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí s odkazem na § 137 odst. 1 trestního řádu a § 143 odst. 1 trestního řádu uvedl, že posledním dnem třídní lhůty k podání stížnosti obviněných měl být den 10. 7. 2014, neboť oba obvinění i jejich společný obhájce byli dne 7. 7. 2014 vyhlášení napadeného usnesení okresního soudu přítomni. Ačkoliv připustil, že předmětné usnesení okresního soudu je třeba považovat za rozhodnutí o opravném prostředku, které se musí procesním stranám podle § 137 odst. 4 trestního řádu v opisu doručit, svým výkladem tohoto ustanovení však dovodil, že s počátkem běhu stížnostní lhůty nesouvisí. Zdůraznil zejména, že stížnostní soud musí podle § 147 odst. 1 trestního řádu usnesení přezkoumat bez ohledu na to, zda stěžovatel nějaké námitky vznesl či nikoliv, a to ve vztahu ke správnosti všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost, včetně předcházejícího řízení. Proto by stížnostní důvody měly jeho rozhodnutí ovlivnit jen tehdy, pokud stěžovatel uplatní konkrétní argument, který zatím v řízení nezazněl. Ani za této situace by se však podle jeho názoru nemohlo jednat o námitku, která by souvisela s písemným obsahem usnesení, neboť pokud by o takové skutečnosti stěžovatel věděl dříve, šlo by o jeho procesní taktiku, a pokud až po vzniku napadeného rozhodnutí, pak by to s důvody, o něž je soud prvního stupně opřel, nemohlo souviset. A proto i s ohledem na stanovisko Nejvyššího soudu České republiky, vyjádřené v jeho rozhodnutí pod sp. zn. 6 Tz 99/2012, podle něhož je obeznámenost obviněných s písemným odůvodněním usnesení nalézacího soudu zásadní pro to, aby byla stížnost podaná kvalifikovaně, na svém právním názoru setrval.

Podle § 137 odst. 1 trestního řádu je třeba usnesení oznámit osobě, které se přímo dotýká, jakož i osobě, která k němu dala svým návrhem podnět; usnesení soudu se oznámí též státnímu zástupci. Oznámení se děje buď vyhlášením usnesení v přítomnosti toho, jemuž je třeba usnesení oznámit, anebo doručením opisu usnesení.

Podle § 137 odst. 2 trestního řádu platí, má-li osoba, jíž je třeba usnesení oznámit, obhájce, popřípadě zmocněnce, stačí, že usnesení bylo vyhlášeno buď oné osobě, anebo jejímu obhájci, popřípadě zmocněnci, oznamuje-li se usnesení doručením opisu, doručí se jen obhájci, popřípadě zmocněnci.

Podle § 137 odst. 4 trestního řádu se usnesení, jímž bylo rozhodnuto o opravném prostředku vždy v opise doručí osobě, které se rozhodnutí přímo dotýká, a osobě, která svým návrhem dala k usnesení podnět, jakož i státnímu zástupci.

Podle § 143 odst. 1 trestního řádu se stížnost podává u orgánu, proti jehož usnesení stížnost směřuje, a to do tří dnů od oznámení usnesení (§ 137); jestliže se usnesení oznamuje jak obviněnému, tak i jeho zákonnému zástupci nebo obhájci, běží lhůta od toho oznámení, které bylo provedeno nejpozději.

Podle § 60 odst. 4 písm. a) trestního řádu je lhůta zachována též tehdy, jestliže podání bylo ve lhůtě podáno jako poštovní zásilka adresovaná soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, u něhož má být podáno nebo který má ve věci rozhodnout.

Podle § 147 odst. 1 trestního řádu při rozhodování o stížnosti přezkoumá nadřízený orgán a) správnost všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost, a b) řízení předcházející napadenému usnesení.

Podle § 148 odst. 1 písm. b) trestního řádu nadřízený orgán zamítne stížnost, byla-li podána opožděně, osobou neoprávněnou, osobou, která se jí výslovně vzdala nebo která znovu podala stížnost, kterou již před tím výslovně vzala zpět.

Otázka počátku běhu lhůty k podání stížnosti proti usnesení, jímž byl zamítnut návrh na obnovu řízení, byla již opakovaně řešena nálezy Ústavního soudu (viz. např. sp. zn. III. ÚS 389/09 ze dne 4. 3. 2010, sp. zn. I. ÚS 160/09 ze dne 2. 6. 2009, sp. zn. IV. ÚS 2519/07 ze dne 23. 1. 2008, sp. zn. III. ÚS 303/04 ze dne 10. 3. 2005) se závěrem, že rozhodné je datum doručení opisu tohoto usnesení procesním stranám a nikoliv jeho vyhlášení v jejich přítomnosti.

Ústavní soud ve svých rozhodnutích opakovaně zdůraznil, že bez ohledu na skutečnost, že při vyhlášení usnesení se vedle výroku sděluje i podstatná část odůvodnění (tak, jak to ukládá § 128 odst. 2 trestního řádu ve spojení s § 138 trestního řádu), je obeznámenost obviněných s písemným odůvodněním usnesení nalézacího soudu v tomto případě pro kvalifikované podání stížnosti klíčová. Není-li účelem a smyslem doručování toliko naplnění jeho informační funkce, tak povinnost doručovat podle § 137 odst. 4 trestního řádu ve spojení s § 143 odst. 1 a § 140 odst. 1 písm. b) aa) trestního řádu vylučuje právní účinky oznámení usnesení jeho vyhlášením.

Současně Ústavní soud konstatoval, že pokud stížnostní soud vycházel z data vyhlášení usnesení, a v důsledku toho stížnost proti uvedenému rozhodnutí nesprávně zamítl jako opožděně podanou, nerespektoval tím stěžovatelovo ústavně zaručené základní právo na soudní ochranu a na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Podle mého názoru by judikatura Ústavního soudu měla rozhodovací praxi obecných soudů v oblasti ústavnosti nepochybně usměřňovat, minimálně v tom směru, jakým se ochrana ústavně zaručených základních práv a svobod ve společnosti ubírá.

Také Nejvyšší soud České republiky s odkazem na rozhodnutí Ústavního soudu ve svém rozsudku sp. zn. 6 Tz 99/2012 ze dne 17. 4. 2013 při rozhodování o stížnosti pro porušení zákona v obdobné věci dospěl k závěru, že právní argumentace soudů nižšího stupně opírající se pouze o ustanovení § 137 odst. 1 a 2 trestního řádu je nesprávná, a konstatoval proto, že v důsledku nerespektování ustanovení § 137 odst. 4 trestního řádu došlo k chybné aplikaci § 148 odst. 1 písm. b) trestního řádu a tím i k porušení zákona v neprospěch obviněného.

Byť odůvodnění předmětného usnesení Krajského soudu v Plzni, ve vztahu k rozsahu obligatorního přezkumu stížností napadeného rozhodnutí soudu I. stupně bez ohledu na vznesené námítky, nelze upřít určitou logiku, v nyní posuzované trestní věci nebyly shledány žádné zvláštní okolnosti, vzhledem k nimž by bylo třeba se od ustálené soudní judikatury odchýlit.

Pokud obhájce obviněných obdržel opis usnesení nalézacího soudu, jímž byl zamítnut jejich návrh na povolení obnovy řízení, dne 11. 7. 2014 a oba obvinění jeho prostřednictvím stížnost podali dne 14. 7. 2014, pak měl být krajským soudem učiněn závěr, že stížnost obviněných byla podána včas, neboť usnesení, jehož opis je podle § 137 odst. 4 trestního řádu nutné doručit, nemůže být účinně oznámeno toliko jeho vyhlášením v přítomnosti obviněného.

Vzhledem ke shora uvedené argumentaci je zřejmé, že Krajský soud v Plzni svým usnesením ze dne 11. 8. 2014 pod č.j. 8 To 379/2014-1239 porušil normy podústavního práva, čímž odňal obviněným možnost reálně a efektivně ve své věci jednat před soudem, přičemž vyloučení práva na soudní ochranu a spravedlivý proces současně představuje rovněž porušení čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Proto **navrhují**, aby Nejvyšší soud České republiky:

- 1) Podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že usnesením Krajského soudu v Plzni č.j. 8 To 379/2014-1239 ze dne 11. 8. 2014 byl porušen zákon v neprospěch obou obviněných Ing. F. P. a P. P., a to v ustanovení § 147 odst. 1 písm. a) i b), § 148 odst. 1 písm. b) trestního řádu a v řízení mu předcházejícím také v ust. § 137 odst. 4 trestního řádu;

- 2) podle § 269 odst. 2 trestního řádu napadené usnesení zrušil, případně zrušil též všechna další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud s ohledem na důvod zrušení pozbyla podkladu,
- 3) a dále postupoval podle § 270 odst. 1 trestního řádu a přikázal Krajskému soudu v Plzni, aby věc v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

JUDr. Robert Pelikán, Ph.D.
ministr spravedlnosti ČR

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [4 Tz 2/2016](#)